

Dernæst føres der vedblivende en Række Forhandlinger om Ordningen af Spørgsmaal vedrørende Sønderjylland, Spørgsmaal, som maa ordnes med Tyskland efter Genforeningen. Indtil Sommeren 1920 var der et fast og regelmæssigt Samarbejde mellem Regeringen og Rigsdagen i alle Spørgsmaal vedrørende Sønderjylland. Men fra Sommeren 1920 har Rigsdagen været uden nogen som helst Føling med hele den Gruppe af Forhandlinger, som her foregaar, bortset fra de ganske enkelte Tilfælde, hvor det har været nødvendigt at henvende sig til Rigsdagen af Hensyn til Penges Bevilling. Forhandlingerne føres i Øjeblikket saaledes, at hele Karakteren af vor Stilling i disse Grænsespørgsmaal kun er kendt af Regeringen, maaske af Repræsentanter for Regeringspartiet og muligvis ogsaa af Repræsentanter for det konservative Folkeparti, der her i Salen støtter den høje Regerings Politik, men derimod ganske ukendt for Rigsdagens øvrige Medlemmer.

Jeg kan dertil føje, at der i den nærmeste Fremtid forestaar Forhandlinger, hvor Danmark vil blive repræsenteret, nemlig Konferencen i Genua. Ogsaa der vil der være al mulig Grund til at tilrettelægge Arbejdet og Repræsentationen under en vis Forhandling mellem Regering og Rigsdag.

Jeg skulde da tro, at man i dette Øjeblik fra alle Sider vil kunne forenes om, at det er fornødent nu at have et Samarbejde af anden Karakter, end vi har kendt, siden dette Ministerium overtog Ledelsen af Landets Politik. Et saadant regelmæssigt Samarbejde fandtes ikke i Tiden forud for Krigen, men jeg tror, vi maa være paa det rene med, at Vilkaarene for Deltagelse i internationalt Arbejde er blevet meget forandret i Løbet af den Tid, som er gaaet siden da. Danmark er nu paa en helt anden Maade Led i internationale Begivenheder, end det var Tilfældet forud for Krigen, allerede igennem vor Deltagelse i Folkenes Forbund, men tillige gennem hele den nye Karakter, som den internationale Forbindelse har faaet. Jeg ser da ikke rettere, end at et Mellemlid her er fornødent. Man kan sige, at der kan være en vis Fare for, at Skabelsen af et Udvalg, der staar i Forbindelse med Regeringen, skulde mindske den direkte Forbindelse mellem den hele Rigsdag og Regeringen; men jeg

maa tilstaa, at jeg opfatter dette som en Bekymring, der ingen Vægt har. Forholdet er det, at den Fremgangsmaade, vi hidtil har haft, hvor der ikke har været et saadant Mellemlid, i Praksis har betydet, at der ingen Forbindelse findes mellem Regeringen og Rigsdagen undtagen ganske spredt og ganske vilkaarligt, hvorimod Skabelsen af et fast Mellemlid utvivlsomt vilde føre til, at der kom fælles Forhandlinger i Stand, gennem hvilke de forskellige Partier blev underrettet; og derigennem vilde der blive givet Partierne Adgang til at drøfte de Spørgsmaal, som forelaa, og der vilde blive skabt Betingelser for at holde lukkede Møder eller offentlige Forhandlinger her i Salen paa et meget bedre forberedt Grundlag end det, der fandtes ved det sidste lukkede Møde og den sidste offentlige Forhandling her.

I Krigstiden fandtes der bestandig en saadan Forbindelse mellem Regeringen og Rigsdagen, i Krigens første Tid derigennem, at Ministeriet regelmæssigt henvendte sig til Partiførerne og drøftede Spørgsmaalene med dem, senere — meget tidligt for øvrigt — gennem en regelmæssig Række af lukkede Møder, hvor der gaves sammenhængende Besked om Begivenhederne, saaledes at Rigsdagen helt igennem havde Indblik i Karakteren af, hvad der foregik. Derefter skabtes et nyt Mellemlid fra Efteraaret 1916 derved, at Repræsentanter for alle Partier optoges i selve Ministeriet. Dette hørte op i Foraaret 1918, da den Valgkamp, som nærmede sig, bevirkede, at Partiet Venstres Repræsentant indenfor Regeringen og Repræsentanten for det frikonservative Parti, som den Gang fandtes, ikke mente at kunne fortsætte; og for det konservative Folkepartis Vedkommende var Forbindelsen hørt op noget tidligere. Men saa snart denne Forbindelse saaledes var brudt, føltes der ogsaa indenfor det Parti, der den Gang var i Opposition, men som nu er Regeringspartiet, et Ønske om at faa skabt en ny Forbindelse mellem Rigsdag og Regering, og i Oktober 1918 traadte den nuværende højtærede Statsminister frem her i Folketinget og rettede en indtrængende Opfordring til Regeringen om at medvirke til Nedsættelsen af et politisk Forhandlingsudvalg, der kunde skabe Samvirken mellem Rigsdag og Regering.